

Jitrnice jakou svět neviděl

Muzikant: „Ale já ji taky nevidím...”

Hostinský: „Jak byste mohl? To je totiž neviditelná jitrnice!”

Pane bože, to je papáníčko. Prejt jako dort. A střívko... to se jen rozplyne na jazyku. Jedno jediné soustíčko a našinec by řekl, že spořádal půl prasete. Někdo možná poznal českou pohádku Obušku, z pytle ven z roku 1955 a reakci chudého muzikanta (Ladislav Pešek) na neviditelnou jitrnici, kterou mu předložil hostinský (Josef Beyvl). Možná malinko neadekvátní asociace, ale napadla mne zčistajasna v souvislosti s prováděním řádných a následných kontrol svazovými inspektory bezpečnosti práce na pracovištích zaměstnavatelů, zejména v souvislosti se stavem odstraňování závad z prověrek BOZP za uplynulé roky. Některé závady totiž byly, k našemu úžasu, odstraněny právě v tomto duchu a následně odepsány jako hotové nebo vymizely z tabulek úplně. Přiznejme si, že selhání v tomto případě není pouze na straně zaměstnavatele, a je smutné, že na soupisy závad přikládání ke zprávám z prověrek není stoprocentní spolehnutí. Samozřejmě, jedná se vždy jen a jen o selhání lidského činitele, a ne řekněme úmyslnou chybu, ale je dobré si občas připomenout, jak se věci mají už jen pro to, aby k chybám nedocházelo. Navíc, když k nám právě dorazily nebo dorazí nové termíny prověrek BOZP...

Tak tedy... vyjdeme z toho, co dobře víme – zaměstnavatel má za povinnost podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále v textu zákoník práce), § 108 odst. 5, *organizovat nejméně jednou v roce prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních zaměstnavatele v dohodě s odborovou organizací a zjištěné nedostatky odstraňovat.* Další zákonem stanovenou povinností je podle § 108 odst. 4 **povinnost spolupráce odborových organizací se zaměstnavatelem a s odborně způsobilými fyzickými osobami k prevenci rizik**, a to proto, *aby zaměstnavatel mohl zajistit bezpečné a zdravé neohrožující pracovní podmínky.* K tomu nesmíme zapomenout na **povinnost zaměstnavatele vůči odborové organizaci**, a to informovat nebo projednat všechny záležitosti, *kteřé se týkají bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rozsahu stanoveném v § 101 až § 106 odst. 1 a § 108 zákoníku práce* (§ 287). Další přísadou pomyslného legislativního koktejlu, jehož výsledkem je návod na bezchybné provedení prověrek BOZP, je **využití práva kontroly odborových organizací nad zaměstnavatelem** (§ 322 zákoníku práce) a dodržování Stanov Odborového sdružení železničářů, čl. 4 odst. 1 a) – tedy mj. **prosazování a ochrana pracovních, sociálních, zdravotních, práv, oprávněných zájmů a potřeb členů OSŽ v návaznosti na jejich pracovněprávní a další vztahy**, a přenesení idey Stanov do běžného života ZO OSŽ a jejich členů.

My, jako inspektoři BOZP OSŽ Ú, se ZO OSŽ snažíme svou kontrolní činností pomoci a podpořit vás, ale vzhledem k počtu pracovišť zaměstnavatelů bohužel nemůžeme být na prověrkách BOZP přítomni všude. Chápeme, že vám se to také někdy nezdaří, ale i tak máte dostatek možností, jak zajistit, aby výčet závad zjištěných v rámci prověrek BOZP zaměstnavatele byl pravdivý a v mezích reálných možností jejich odstraňování úplný.

Převvedeno do lidštiny – práce odborové organizace a zaměstnavatele správně nekončí účastí na prověrkách BOZP, ale pokračuje společnou prací – **projednáním závad a jejich termínů odstranění, kontrolou odstranění závad zaměstnavatelem a kontrolou stavu odstraňování závad členy ZO OSŽ v místě**, aby nejen využili své právo kontroly, ale aby též naplnili původní podstatu svého členství v odborové organizaci. Na rozdíl od nás, svazových inspektorů BOZP, máte své *rajóny* přece jen o něco menší a dobře víte, kde vaše pracoviště potřebují opravit nebo vylepšit. A nejen to, důslednou kontrolou předkládaných informací o stavu odstraňování závad a jejich porovnání se skutečným stavem a následnou kontrolou stavu pracoviště při prověrkách BOZP v dalším roce, případně zápisem závad přetrvávajících do odpovídající tabulky (soupis přetrvávajících závad), docílíte toho, že *neviditelných jitrnic* bude na světě o poznání méně...

Dana Žáková, oddělení BOZP OSŽ Ú